

Familjen

av Håkan Almgren

Simon gav honom en besynnerlig blick och log och sträckte fram lådan.

– Den är till dig, sa han.

Mamma och Mormor, som också befann sig i hallen, utbytte förvånade blickar.

Martin tog emot lådan och kände att den var ganska lätt, trots att den var i trä och stor som en skokartong. Den såg gammal ut, repad och med ett och annat hack. Träslaget var mörkt och locket var försett med gångjärn och på framsidan fanns spår av en klinka som skruvats bort så att lådan inte skulle gå att låsa.

Ingen av Mammans tidigare pojkvänner hade gett honom något. Men Simon var anorlunda. På många sätt.

– Åh, älskling, sa Mamma och strök sig intill Simon. Du är så generös.

Mormor svarade med att lägga armarna i kors över sin stora byst och ge lådan lika skeptiska ögonkast som hon brukade ge Simon.

– Den ser gammal ut, sa hon.

– Den *är* gammal, sa Simon. Den är antik.

Mormor fnös till och stoppade ner sina stora, knubbiga händer i den rosa morgonrocken och knöt dem.

– Är den värdefull? frågade Mamma och lät sina långa fingrar glida över Simons bröstorg och mage och ner till hans svarta jeans, där hon kilade ner dem i hans byxficka. Simon såg besvärad ut, men han nickade och sa:

– I synnerhet innehållet.

Mormor fnös till igen. Såg ogillande på sin dotter. Sedan på Martin.

– Öppna den, sa hon. Vad väntar du på?

Mamma slutade kyssa Simons hals och förde undan några av sina blonda hårstrån från sina fuktiga läppar.

– Men öppna den då, Martin, sa hon. Stå inte bara och glo!

Martin höll kvar Simons blick. Den skimrade av något nytt, något han aldrig tidigare sett. Något som fick honom att tveka.

– Lyft på locket, pojke! dundrade Mormor. Annars gör jag det åt dig. Vi måste ju få se vad det är för något värdefullt vår fine antikvitetshandlare släpat hem åt oss.

Mormor ställde sig framför honom för att se ordentligt.

Martin tryckte lådan mot bröstet med vänster arm och använde höger hand för att fälla upp locket. Gångjärnen gnisslade. En lukt av damm och vissna löv sipprade ut, och under ett ögonblick trodde Martin att han fått något levande, en ödla eller något slags reptil, för något hade sprattlat till när han gläntat på locket.

När han fällt upp locket till fullo insåg han att det måste ha varit inbillning.

– Nä, fy fan! utbrast Mormor.

– Mor! fräste Mamma anklagande och kikade ner i lådan hon också och tystnade genast.

Martin betraktade fascinerat varelsen som låg där. Den påminde om en människa men proportionerna var felaktiga. Huvudet var alldeles för stort i förhållande till krop-

pen, likaså händerna och fötterna. Grova, svarta hårstrån stack ut från varelsens hjässa, och ett mörkblått, uttorkat åderverk syntes genom den pergamentfärgade huden.

Martin kom att tänka på den uppstoppade krokodilungen han fått av Mamma när hon kommit tillbaka från en resa med en av sina män. Det var ett år sedan nu och Martin hade sett på TV hur krokodilerna levde och trodde att han kunde få liv i krokodilungen om han lade den i vatten. Han tappade vatten i badkaret och släppte ner krokodilungen och väntade. Men istället för att få liv svällde den upp och sömmarna sprack och sedan började den stinka.

När Mormor kom på vad han gjort blev hon arg och drämde till honom. Han mindes hur det surrat i huvudet efteråt, han mindes bulan efter att ha slagit huvudet i handfattet.

Varelsen låg med ryggen mot honom. Han vred på lådan för att kika på dess ansikte.

Under halvslutna ögonlock skymtade svarta ögonglober. Munnen var bred och utan läppar och två rader av vassa tänder buktade ut genom huden som spände över de grova käkarna.

Skuggorna hade spelat honom ett spratt. Den här varelsen levde lika lite som krokodilungen.

– Vad... vad ska det föreställa för något? undrade Mamma.

Mormor fiskade upp en ask Marlboro ur morgonrockens bröstficka och tände en cigarett.

– Vackert är det då inte, sa hon och blåste ut ett moln efter ett djupt bloss.

– Är det en apa? frågade Mamma. Jo, visst är det en apa.

– En torkad apa? undrade Mormor. Ja, den är säkert *mycket* värdefull.

Simons leende hade klingat av. Han stoppade händerna i byxfickorna och drog upp axlarna och suckade.

Mormor böjde sig fram över lådan och snusade demonstrativt.

– Den luktar i alla fall inget.

Men Martin kände en lukt, något syrligt bland dofterna av ålder. Lukten påminde om den som emellanåt brukade vila över köket när Mormor skar upp rått kött för att göra gryta.

– Hur mycket är den värd, exakt? undrade Mamma och såg förväntansfullt på Simon.

– Den är ovärderlig, sa han. Den är flera hundra år gammal, men penningvärdet betyder inget.

Mormor såg förvånad på Simon, drog ett halsbloss.

– Inte för dig kanske, sa hon och rök vällde ur hennes stora mun och näsborrar.

Simon satte sig på huk framför Martin, lade händerna lätt på hans axlar och sa:

– Den bringar sin ägare tur. Det sägs att den som en gång blivit biten av Trimethius och överlevt blir av med sin fruktan och lär känna sin styrka och sanna natur.

– Trimet... Vadå? undrade Mormor.

– Trimethius, upprepade Simon. Han heter så.

Mamma gjorde en grimas.

– Biten?

– Hade jag blivit biten av den där saken, så hade jag krävt att få ett dussin stelkramps-sprutor, muttrade Mormor och gick in i köket.

– Tycker du att han ser hemsk ut? frågade Simon som fortfarande satt på huk och såg forskande på Martin.

Han nickade.

– Han kommer att få ännu mer mardrömmar, sa Mormor, som hämtat vodkaflaskan och ett glas från skåpet och slagit sig ner vid köksbordet. Hon höll upp några centiliter och svepte dem. Sedan grimaserade hon och ruskade på sin stora kropp så att hennes kinder och överarmar dallrade.

Martin tänkte på hur varelsen måste ha sett ut när den varit vid liv, med alla de små seniga musklerna pulserande av blod. Tanken fick honom att rysa till.

– Döm honom inte efter hans utseende, sa Simon allvarligt. Han är din vän. Du förstår, när jag var i din ålder fick jag honom av en vän till *min* mor, och sedan den dagen blev mitt liv mycket lättare och roligare.

Martin tittade på varelsen i lådan. Han vågade inte se in i Simons ögon längre. Simon verkade vilja säga honom något med blicken, med sättet att tala till honom, något i tystnaden mellan orden som yttrades. Martin visste inte vad han skulle tro eller göra, därför stod han alldeles stilla och försökte gömma varje uttryck för vad han kände.

– Sluta fjäska för pojken, sa Mormor. Ska du inte ta med min dotter och gå in i det stora rummet? Ni får ha det för er själva ikväll också. Men imorgon ska jag se Bingolotto. Och du, Simon, om pojken drömmer mardrömmar inatt och stör min skönhetsömn, så går jag kanske och säljer apan i morgon bitti.

Simon rufsade Martins blonda hår och reste sig upp. Men Martin kände mer än såg att Simons blick hade mörknat.

Mamma drog Simon i armen och nickade mot rummet som hallen utmynnade i. Han gav Martin ett ursäktande leende och följde med Mamma.

Martin stängde lådans lock.

Mormor fyllde glaset på nytt och nickade mot dörren till rummet som Martin delade med Mamma och sa:

– Ställ apan på byrån där inne. Jag vill inte ha den i köket.

Askans från cigaretten i hennes mungipa föll ner på morgonrockens ärm. Hon märkte inget.

Martin ställde sig vid den gläntade dörren. Han tvekade. Rummet var mörkt.

– Herregud, suckade Mormor bakom honom och hennes röst hade redan börjat färgas av vodkan. Du når ju själv upp till knappen. Tänd ljuset!

Martin slöt ögonen och sträckte försiktigt in armen och trevade uppåt efter knappen.

– Den där apan kommer att göra honom ännu mer mörkrädd, muttrade Mormor. Övärderlig? Visst. Fast... är det sant och jag säljer den, så kan...

Hon tystnade och Martin lyckades tända ljuset och vände sig om och såg hennes rödfläckiga kinder och glansiga ögon och såg hur hon svepte ännu ett glas. Hon kände hans blickar och svarade med att blänga på honom. Hon ogillade att han tittade på henne när hon drack.

Martin ställde lådan på byrån framför fönstret, skyndade sig till sin säng och tände sänglampan. Sedan gick han tvärs över rummet och tände sänglampan ovanför Mammans säng. Mamma skulle inte sova där inatt, för när Simon var på besök sov hon med honom i Mormors bäddsoffa framför TV:n. Istället var det Mormor som skulle sova i Mammans säng.

Rummets alla lampor var tända och han borde ha känt sig trygg, men något var anorlunda den här kvällen. Kanske var det Simons sätt att tala till honom, att se på honom. Kanske var det Trimethius närvaro som gjorde att pulsen knackade så hårt i hans

halsgrop, trots att förnuftet sa honom att varelsen i lådan var lika ofarlig som den uppstoppade krokodilungen. Och Simon, den ende i Mammans långa rad av pojkvänner som han tyckte om, skulle väl knappast ge honom något farligt? Men likväl dröjde oron kvar.

Martin gjorde som han brukade när han var orolig. Han satte sig på golvet nedanför byrån, drog ut nedersta lådan där papperna och färgpennorna och teckningarna låg. Papperet var en bunt skrivmaskinspapper som Mormor hittat i soprummet. Det stod något skrivet på ena sidan, men det gjorde inget.

Han lät ett finger glida över färgpennorna, kände direkt vilka färger som skulle passa och plockade dem till sig tillsammans med några ark papper. Sedan försjönk han i arbetet med att överföra bilderna han hade i huvudet till det vita, lite glansiga papperet. Medan han tecknade rörde sig hans tungspets omedvetet över de spetsiga hörntänderna, och han fyllde ett pappersark med det han sett i mörkret, sedan ännu ett med något han drömt. När han avbildat det på papper var det inte så skrämmande längre, snarare fascinerande – men bara under tiden det var ljust omkring honom.

Mormor öppnade dörren.

– Läggdags.

Men Martin hade svårt för att avbryta tecknandet. Det fanns så mycket i hans huvud, så många otäcka bilder att han...

Mormor böjde sig över honom, hennes andedräkt stank. Hon grep tag i hans överarm och slet upp honom från golvet. Hennes fingrar kändes som stål och hon höll så hårt att det började bulsa ute i hans fingerspetsar.

– Hör du dåligt? väste hon i hans öra.

Ljuset från kökets taklampa föll ner på början av den mörka hallen. Badrummet låg i slutet, borta vid det andra rummet, där Mamma och Simon befann sig. De hade inte stängt dörren och där nere i änden var det riktigt mörkt, konstaterade Martin och stannade på tröskeln mellan köket och hallen.

– Inga dumheter nu, sa Mormor från köksbordet. Du får inte tända ljuset i hallen och störa turturduvorna.

Martin såg det förväntade: Dit ljuset inte nådde började skepnaderna ta form i tapeternas mönster. Stora, vidöppna ögon stirrade på honom, tandlösa munnar gapade i tysta skrik. Det var bara honom de ville åt, de brydde sig varken om Mamma eller Mormor. Och skepnaderna lät sig inte distraheras av Mammans fnitter från det andra rummet eller av bäddsoffans rytmiska gnisslande. De tycktes enbart se Martin, och Martin var ensam om att se dem.

Han tog ett djupt andetag. Pulsen hamrade i hans kropp. Sedan sprang han in i mörkret, kände snarare än såg hur skepnadernas knotiga armar och beniga händer sträckte sig efter honom och försökte gripa tag i honom.

Han fick upp badrumsdörren, stack in handen och tände badrumslampan. Skepnaderna försvann genast när det gula skenet föll på väggar och golv. Han lät dörren till badrummet stå öppen medan han borstade tänderna.

När han var färdig lät han ljuset vara tänt i badrummet, för han visste att Mormor skulle dit efter honom. Det fyllde hallen med lite mer ljus, det gav skepnaderna svagare

konturer. Men han kände att de var där i dunklet. De var alltid där. Han sprang genom hallen, genom köket och in i sovrummet där Mormor väntade.

Hon bad honom gapa, granskade hans tänder och nickade.

– Ser välborstat ut. Men du har bitit dig i tungan igen. Vi ska se till att de där tänderna blir nerslipade. Någon dag ska vi ta dig till kärringen på socialen, så att hon får se. Då kan hon inte neka oss ett tandläkarbesök. Ta nu på dig pyjamasen och gå och lägg dig.

Mormor såg hans oroliga blick och tillade:

– Ljuset får vara tänd en stund. Men jag släcker när jag lägger mig.

Mormor gick iväg till badrummet och Martin bytte om till pyjamas och kröp ner i sängens svala lakan. Han slöt ögonen, ansträngde sig för att hinna somna innan Mormor kom tillbaka och lät mörkret ta över sovrummet. Skepnaderna kunde inte skrämma honom när han sov, de kunde inte röra vid honom och väcka honom. Och de hade aldrig tagit sig in i hans drömmar, men i drömmarna fanns istället annat, märkliga synner som var nog så hemska och som han var tvungen att göra bilder av när det var ljust. Men de riktigt otäcka drömsynerna var ändå sällsynta, så sömnen förblev en trygghet, en flykt undan oron.

Han hade tur. Mormor tog tid på sig i badrummet, och han somnade i skydd av taklampans ljus.

Martin vaknade av att solstrålarna letade sig in genom de glesa persiennerna. Han låg alldeles stilla under ett ögonblick och betraktade dammpartiklarna som svävade i sakta mak i det skarpa ljuset. Sedan satte han sig upp i sängen. Inga hemska drömmar hade slagit följe och han kände sig märkligt lätt, som om hans kropp skulle kunna sväva iväg.

Mammas och Mormors röster ljöd från köket. Kaffekoppar klirrade och skedar rörde runt med ett skrapande ljud.

Simons röst hördes inte. Han dröjde aldrig kvar för att äta frukost. Mormor klagade jämt över det, sa att det var ett typiskt tecken på att han inte menade allvar. Mamma brukade svara att det var på grund av hans arbete. Antikvitetshandeln tog emot leveranser på morgonkvisten. Ett svar som Mormor alltid kommenterade med en fnysning.

Martin klev ur sängen. Frukosten lockade. Men innan han gick ut i köket kastade han ett öga på Simons present på byrån och tvärstannade. Lådan stod kvar, men locket var uppfällt. Han ställde sig vid byrån, tittade ner i lådan. Den var tom!

Hade Mormor gömt undan Trimethius under natten? Eller hade han smitit? Av någon anledning kändes det senare som fullt möjligt.

Martin satte sig på huk för att titta in under byrån och sängarna. Massor av dammråttor men ingen Trimethius.

Han skyndade ut i köket, ställde sig vid köksbordet och visade Mamma och Mormor sin oro genom att trampa med fötterna, grimasera och peka in mot byrån. Men de behandlade honom som om han var osynlig. Han vinkade med högerhanden framför deras ansikten, men de reagerade inte.

Något högg tag i hans vrister. Han stelnade till och tittade ner.

Ett par små men kraftfulla händer med skarpa klor hade gripit tag om hans vrister. Han visste genast vem de tillhörde och försökte skrika men det blev bara en väsning och Mamma och Mormor märkte inget. Han försökte få grepp om köksbordet, men

hans händer gled på den lackade ytan. Trimethius lilla kropp rörde sig snabbt som ett litet rovdjurs och var oerhört stark.

Martin drogs omkull, landade på bröstet så att han tappade andan. Han släpades över linoleummattan och försökte bromsa genom att sätta i naglarna. Men naglarna fick inte grepp. Han kunde inte förhindra att Trimethius släpade in honom i mörkret i hallen, in till skepnaderna.

Inne i mörkret tornade skepnaderna upp sig över honom. De kunde röra vid honom nu, han kände deras knotiga händer över kroppen, kände deras sträva fingrar kring halsen, fingrar som slöt sig i ett stenhårt och kvävande grepp.

Martin vaknade med ett ryck. Smaken av salt och järn fyllde hans munhåla och det bultade i tungan där han råkat bita sig. Han svalde undan den blodblandade saliven och konstaterade att pyjamasen var våt av svett och att han var kissnödig. Så kissnödig att det kändes som om han när som helst skulle sprängas. Och på väggarna runt omkring honom var skepnaderna samlade. Deras stora, vita ögon med knappnålspupiller skickade hatfyllda blickar. De försökte sträcka sig efter honom med fingrar böjda som klor.

Han drog upp täcket över ansiktet, började gråta. Han vågade inte gå upp och snart skulle han kissa på sig och Mormor skulle bli rasande och han skulle få stryk igen.

Mormor snarkade ljudligt i den andra sängen. Mormor brukade säga att han var mörkrädd för att det var svårt att se i mörkret och det var då man inbillade sig saker. Men Martin var säker på att han inte inbillade sig. Han såg snarare det mörkret försökte dölja. Han visste att det fanns liv i ljusets frånvaro, hemska varelser som skrämde honom, hotade honom.

Ett gnisslande ljud hördes mellan Mormors utdragna snarkningar.

Han var säker på att det kom från byrån. Från lådan.

Gnisslandet avlöstes av en dov duns, följt av ett snabbt tassande. Ett tassande som tycktes närma sig hans säng. Skepnaderna på väggarna förde sina knotiga, grå händer till huvudet och verkade förfärade över det som hände och deras stora ögon följde med det som snabbt rörde sig över golvet.

Utan att tänka sträckte Martin blixtnabbt ut armen, nådde kontakten till sänglampan och tände. I det gula skenet från den svaga glödlampan hoppade han ur sängen och rusade över golvet och kröp ner tätt intill Mormors varma, svettluktande kropp och knep ihop ögonen.

Han låg alldeles stilla, för ögonblicket trygg i Mormors dånande snarkningar.

Ljuset hade som vanligt fått allt otäckt att tystna och stillna.

Han tog djupa, skälvande andetag av lättnad. Men urinblåsan värkte så att det flimrade för hans ögon.

Mormor vältrade sig runt och tryckte till honom så att han var tvungen att knuffa på henne. Han hade nästan kissat på sig av trycket från hennes kropp.

Snarkningarna upphörde med en rossling. Sedan ljöd Mormors sömndruckna röst:

– Vad? Tämt? Vad fan är det nu?

Hon märkte att någon annan låg intill henne, och Martin såg hennes runda, plufsiga ansiktes trötthet och rödfläckiga irritation.

– Mardröm? undrade hon.

Han nickade och pekade mot byrån.

– Jag visste det, väste hon. Den där jävla Simon.

Martin pekade mot sitt skrev.

– Jag förstår, sa hon med en suck.

Omilt föste Mormor honom ur sängen och medan han stod och väntade på att hon också skulle ta sig upp lät han blicken svepa över rummet. Den stannade vid något på golvet, något som hans ögon såg men hjärnan inte ville registrera. Hans kropp reagerade omedelbart: Varm urin började väta hans pyjamasbyxor.

– Står du och pissar på dig, din vidriga unge! fråste Mormor och drog iväg med honom till badrummet.

Mormor höll hans hand i ett hårt grepp medan de gick genom köket till sovrummet. Det sved i Martins skrev och på låren, för Mormor hade bryskt tvättat av honom med den sträva disktrasan som hängde på rören i badrummet. Hans pyjamas hade hon lagt i blöt i handfatet. Hela tiden hade hon blängt på honom, muttrat att han var stor nog att hålla tätt och gjorde han något liknande igen skulle hon tvinga honom att gå i blöja som en liten skitunge. Martin hade stått och skakat som en sjuk hund. Hans försök att förklara genom gester och miner hade bara ökat Mormors irritation.

När de kom in i sovrummet fick Mormor syn på Trimethius.

– Vad fan ligger den här för? undrade hon. Sedan böjde hon sig ner och plockade upp varelsen som låg i sin stela fosterställning bara en halvmeter från Martins säng. Hennes vita, fläckiga nattlinne spände ovanligt hårt över hennes stora kropp, som om ilskan och irritationen fått henne att svälla.

– Du fattar väl att du inte kan leka med apan, sa hon och gav Martin en svart blick. Den är ingen docka. Går den sönder sjunker den i värde.

Med en ovanlig försiktighet, nästan ömhet, lade hon tillbaka Trimethius i lådan och stängde locket. Sedan tog hon upp en ren pyjamas ur översta byrålådan och slängde den till Martin.

– Ta på dig och lägg dig i min säng.

Martin gjorde som hon sa, men han kunde inte sluta skaka.

– Jag låter din lampa vara tänd resten av natten, annars ställer du väl till med mer elände, sa hon uppgivet och lade sig intill honom. Men du ska veta att el är dyrt. Och ser jag att du rört apan igen, så får du stryk. Du vet att det gör ont, att Mormor slår hårt när hon är arg.

Martin nickade ivrigt. Han visste detta mycket väl.

– Bra. Sov nu.

Hennes gedigna kroppshyddan tryckte in honom i väggen, men han kände enbart tacksamhet. Det var tryggt att ligga så, i det svaga gula skenet från hans egen lampa, tätt intill Mormors stora, varma kropp. Och han vågade därför röra vid det som hänt med tankarna.

Han hade hört Trimethius ta sig ur lådan; han hade hört honom närma sig med en väldig fart, men när han tänt ljuset hade det blivit alldeles tyst. Tassandet hade upphört tvärt, som om Trimethius i det ögonblicket förvandlats till sin döda, förtorkade form igen. I mardrömmen hade Trimethius varit fylld av liv och kraft trots att det var ljust. Men drömmar kunde vara på det viset, de var halvsanningar, och det sanna i mardrömmen om Trimethius hade varit att varelsen var ute efter honom, att han ville föra in honom i mörkret. Martin hoppades att Trimethius var som skepnaderna i det avseendet. Bara mörker kunde väcka liv i honom, och ljuset var därmed ett vapen.

Han kunde såklart inte vara säker. Därför skulle han hålla sig vaken och ha lådan under uppsikt. Om locket åkte upp skulle han genast väcka Mormor, så att hon med egna ögon fick se det han utan framgång försökt förklara.

Han låg länge och stirrade på lådan. Men inget hände. Han blev medveten om hur trött han var – trött och ledsen. Tanken på att Simon gett honom Trimethius gjorde ont. Han hade sett Simon som sin vän. Simon hade alltid uppmärksammat honom, fått honom att känna sig speciell och verkade vara den ende någonsin som verkligen ville vara i hans närhet. Martin mindes det han sagt, något om att Trimethius bringade sin ägare tur och att den som blev biten av Trimethius och överlevde lärde känna sin sanna natur. Hade Simon verkligen menat att Trimethius skulle bita honom? Hade han medvetet utsatt honom för dödsfara? I Martins ögon var det på det viset.

Sakta började tryggheten från ljuset göra verkan. Mormors kropp vibrerade av snarkningarna och det fanns trygghet även i det. Och lådans lock verkade förbli stängt.

Det dröjde inte länge förrän Martin föll i sömn.

Gryningsljuset letade sig in genom de glesa persiennerna och väckte honom. Han låg ensam i sängen, blinkade sömnen ur ögonen och kastade därefter en blick på lådan. Locket var fortfarande stängt. Om Trimethius varit opåverkad av det gula skenet från Martins sänglampa, då skulle han säkert ha gjort ett nytt försök under natten, i synnerhet som Martin råkat somna. Antingen var det så att Trimethius precis som skepnaderna skydde ljuset eller så var det Mormors snarkande närvaro som avskräckt. Martin trodde ändå mest på att det var ljusets förtjänst.

För säkerhets skull klev Martin upp och gick fram till lådan och lyfte på locket. Och där låg mycket riktigt Trimethius, i samma ställning som tidigare. Han lät locket vara öppet, så att den ådriga, förtorkade lilla kroppen badade i dagsljus. Han hoppades att den vidriga varelsen skulle bli till en hög stoft på botten av lådan.

Martin dröjde kvar vid dörren till köket. Han hörde Mormors och Mammans röster, hörde att de grälade.

– Jag vet nog varför du säger så, sa Mamma. Du är avundsjuk. Simon är en bra kille. Han har pengar, han är snygg, han gillar Martin. Han har allt jag behöver och lite till och du tål det inte. Att se mig lycklig, det är mer än du klarar av!

– När han fått vad han vill ha tillräckligt många gånger, så sticker han, svarade Mormor lugnt. Precis som de andra. Sanna mina ord. Och att ge ungen en torkad apa, det skulle jag inte kalla normalt.

– Vad vet *du* om vad som är normalt? Förresten är det ingen apa. Man vet inte riktigt vad det är för något. Det är därför den är så himla värdefull.

– Äsch, det syns ju att det är en apa. Som den där apan Pippi Långstrump har, fast med större huvud och händer. Fattar du inte att Simon lurar både dig och ungen?

– Du vet inte vad du snackar om, som vanligt.

Mormor suckade och sa:

– Du säger att han gillar Martin. Är du säker på att han gillar honom på rätt sätt?

– Vad ska nu det betyda?

– Ibland när han tittar på Martin, så... Det är något direkt sjukt över det. Och han vill ju så gärna vara ensam med honom i rummet. Tänk om han är en pedofil?

– Nu går du ta mig fan för långt!

Mammans röst skälvde; hon hade nära till tårarna. Martin visste att Mormor skulle vinna. Som alltid. Men för första gången kunde han dela hennes misstänksamhet, även

om han inte begrep det där ordet som fört Mamma till tårarnas gräns. Ingen hygglig människa skulle utsätta någon annan för Trimethius.

Och grälet var inte över än, det dröjde kvar som den kvava luften under ett åskväder.

– Men jag antar att han är bättre än ungens pappa, sa Mormor.

Martin stelnade till, höll andan. Han visste inte vem hans pappa var. Han hade alltid trott att det var någon i raden av Mammans män och eftersom ingen av dem varit särskilt trevlig hade han låtsats att det saknade betydelse. Men det var en annan sak att verkligen veta.

– Du lovade att du aldrig skulle ta upp det igen. Du lovade.

– Vad betyder sådana löften när du betar dig som du gör mot mig. Som om du var bättre än jag. Och du har väl inget att skämmas för? Det sa du alltid förr. Så varför berättar du inte för din fantastiske Simon om hur ungen kom till? Se om han stannar kvar. Berätta om ditt festande och dina partydroger och hur du kom hem biten och klöst och blödande utan att minnas ett skit. Och sedan gravid, till på köpet. Det kallar jag att festa. Och inte slutade du festa efter det heller. Å nej. Mer droger, mer män. Inte undra på att ungen inte kan tala och har fått konstiga tänder.

– Men vem hindrade mig från att göra abort, va? Vem var det som viskade i mitt öra att socialen skulle ge oss mer pengar om jag födde ungen?

– Jag hade ju rätt, eller hur? sa Mormor och skrattade hest.

– Du skulle höra dig själv. Du är så satans avundsjuk, för själv är du fet och försupen och för gammal för att ta dig upp ur skiten. Jag tänker inte bli som du. Jag ska få Simon att gifta sig med mig. Jag ska ta med mig Martin och du ska få sitta här ensam och ruttna, din jävla kärring.

Martin orkade inte lyssna längre. Han drog sig tillbaka till sängen, satte sig på sängkanten. Det stod klart för honom att han aldrig skulle få veta vem hans far var, för ingen visste. Och för en gångs skull verkade Mormor inte vinna grälet. Hennes rädsla hade varit så påtaglig att han känt den strömma in från andra sidan dörren. Mormor brukade aldrig vara rädd.

Mammans och Mormors röster fortsatte mala, men tonläget var ett annat, hörde han. Nu var de påväg mot försoning. Snart skulle han kunna gå ut och äta frukost.

När han kommit ut i köket och satt sig vid bordet bredde Mormor smörgåsar åt honom och gjorde varm choklad i mikron. Hon tog djupa bloss på sin cigarett, blåste rökringar för att roa honom.

Mamma hade gått in i sitt rum, valt kläder ur byrån och kom ut i jeans och T-tröja.

– Vad ska du hitta på? undrade Mormor och ställde chokladen intill smörgåsarna framför Martin.

– Barnbidraget kommer på måndag.

– Ja. Och?

– Jag ska ut och köpa något sexigt redan idag.

– Kommer han hit ikväll *igen*?

– Ja.

– Varför kan ni inte vara hemma hos honom? Han som tjänar så bra borde ju ha en stor lägenhet.

– Jag kommer dit. Vänta bara.

– Det verkar ta tid. Kan du inte tjata lite på honom? Jag är trött på att sova inne i din säng. Martin drömmer ju jämt och inatt höll han på att...

– Ja, ja, du har sagt det. Men vi är nog inte kvar här så länge till, så det bekymret slipper du snart.

Mormor tystnade och satte sig mitt emot Martin och rökte med en märklig, glasartad blick han aldrig sett förut. Mamma stod i hallen och valde bland skorna och ytterjackorna.

– Tar du Martin med dig när du ska handla? undrade Mormor.

– Nej, jag får inte ro i affärerna om han är med.

Mormor fnös till.

Martin försökte låta bli att lyssna. Han åt sina smörgåsar och funderade. Han hade en del att tänka på. Främst hur han skulle få Trimethius att försvinna spårlöst.

– Vi går i parken, du och jag, sa Mormor glatt och fimpade cigaretten i den röda askkoppen på köksbordet. Ja, det gör vi. Vad sägs?

Martin nickade. Det ville han gärna.

Martin och Mormor stod ute i trappen och väntade på någon av de två hissarna. De var vana vid att vänta. Huset hade tjugo våningar och oftast fungerade bara en av hissarna.

Mormor slickade på sin högra tumme, för att gnida bort en fläck från sin grå kappa. Martin höll på att koka i täckjackan, han såg verkligen fram emot att få komma ut.

Ett vinande ljud fick honom att vända sig om. Luckan till sopnedkastet stod på glänt. Vinandet ackompanjerades av ett skrapande och klagande som ökade i styrka. En soppåse var på väg från en av de övre våningarna.

Luckan drogs igen med en smäll när soppåsen passerat.

Mormor ryckte till.

– Slarv, muttrade hon och tryckte luckan på plats och fällde ner handtaget så att den gick i lås. Sedan fäste hon sin rödsprängda blick på Martin.

– Du minns vad jag sagt, va?

Han nickade. Mormor hade berättat om en mycket nyfiken pojke i hans egen ålder, som stuckit in huvudet i sopnedkastet för att se hur det såg ut. Han hade böjt sig fram och tittat ner i mörkret och inte fattat att det vinande ljudet var en tung soppåse på väg ner från högsta våningen.

Pojkens föräldrar hade hittat hans huvudlösa kropp i trappen, som badat i blod. Och polisen hade varit tvungen att gå ner i soprummet för att leta upp pojkens huvud bland allt avskräde.

Hissdörren gled upp, och Mormor tog hans hand och de steg in.

Utanför porten stannade Mormor till för att ta några djupa andetag. De avlöstes av en hostattack och därefter harklade hon sig och spottade på trottoaren. Mormors beteende drog till sig de förbipasserandes uppmärksamhet och Martin försökte sjunka längre in i täckjackan, som en sköldpadda i sitt skal. Den skarpa lukten av bilavgaser stack i hans näsa och han önskade inget hellre än att Mormor fick upp farten så att han kunde få vara i parken bland dess intressanta dofter.

Mormor tog hans hand i sin och började gå. I en av gränderna mellan de identiska höghusen stod sönderslagna soptunnor av grön plast. Graffiti täckte väggarna. En mycket stark och märklig doft fick honom att stanna till och stirra in i gränden.

Mormor stannade också.

– Vad är det nu?

En blodpöl skimrade på asfalten intill den ena husväggen. Momors ögon blev stora och mörka vid åsynen och hon drog kappan tätare omkring sig.

– Usch så mycket blod. Undrar vad det är för en stackare som råkat illa ut? Folk blir rånade och misshandlade här allt oftare. Det är rent sjukt.

På väggen ovanför blodpölen hade någon skrivit något med stora, röda bokstäver.

– Gud är död, läste Mormor tyst. Som om man inte visste.

Martin kunde inte sluta stirra på blodet. Det luktade så starkt, så bekant. Det slog honom att samma lukt vilat över Trimethius. Lukten fick saliven att rinna till i Martins mun, han kände hur han blev yr. Han slöt ögonen.

– Nej, det blir ingen park idag, sa Mormor och suckade. Efter det här måste jag ha något lugnande.

På puben i kvarteret intill beställde Mormor in en dubbel whisky och en starköl. Martin fick ett whiskyglas med chilinötter och en Coca cola. Mormor frågade ut bartendern och de få gästerna i lokalen om blodpölen, men ingen hade sett eller hört något om vad som hänt. Kvarteret blev allt stökigare, det var de alla överens om.

Martin åt sina chilinötter och betraktade den täta, blågrå cigarettroken som svävade i taket. Han drack sin Coca cola.

– Den som skrev det där på väggen har rätt, muttrade Mormor. Gud är död. Eller i alla fall blind. Han kan inte se ner i de här kvarteren. Då skulle det ha sett annorlunda ut.

Mormor brukade aldrig nämna Gud, annat än i svordomar. Martin skruvade på sig. Sättet hon talat om Gud på framkallade ett märkligt obehag.

Mormor svepte sin whisky, grimaserade och tog genast några klunkar öl. Sedan sneglade hon på Martin och sa:

– Vad är det med dig? Kan du inte sitta still? Har du fått myror i brallan?

Hon skrattade åt det hon sagt och drack sedan sin öl under tystnad.

Martin kände hur obehaget sjönk undan och istället började en bild ta form i hans huvud, en skarp och klar bild. Så fort han kommit hem igen skulle han fästa den på ett av sina papper.

Martin satt på golvet framför byrån och tecknade under djup koncentration. Mormor snarkade ljudligt medan hon låg i Mammans säng och sov ruset av sig. Hon skulle ligga där inatt igen eftersom Simon skulle komma på besök. Mamma befann sig i badrummet och gjorde sig fin.

Motivet som Martin försökte få ner på papper var en stentrappa med breda räcken som ledde up till en kraftig dörr i mörkt trä. Och nere vid trappans fot satt två stora hundar av svart sten och höll vakt. Deras skarpa tänder var hotfullt blottade och deras ögon skimrade som röda ädelstenar.

Det var bilden som etsat sig fast i hans tankar när han suttit på puben med Mormor. Det var en annorlunda bild, den kändes inte som en fantasi, snarare som något han verkligen sett.

Han arbetade med de olika färgerna, försökte göra bilden rättvisa. Han märkte inte att snarkningarna upphört, att Mormor klivit upp och ställt sig intill honom.

– Vad är det du ritar? frågade hon.

Han ryckte till. Varken Mamma eller Mormor brukade intressera sig för vad han tecknade. Och nu ville han inte längre ha deras uppmärksamhet.

Mormor gnuggade sig i ögonen, böjde sig mödosamt ner och plockade upp några av gårdagens teckningar.

– Jaså, du ritar av den torkade apan. Du har ju honom i lådan, behöver du göra teckningar av honom också?

Martin ryckte på axlarna.

Mormor fortsatte bläddra bland bilderna.

– Och vad är detta? undrade hon. Alla de här grå varelser med stirrande ögon, var kommer de ifrån? De ser ut som döingar.

Hennes panna var rynkad. De rödsprängda ögonen ogillande.

– Du har blivit riktigt duktig. Nuförtiden ser man ju vad det föreställer. Men varför är det så mycket blod hela tiden? Odjur, döda människor som glor, och så blod i mängder. Du såg ju själv blodpoLEN nere på gatan. Tyckte du inte att det var äckligt?

Mormor släppte ner teckningarna på golvet och tog fram en cigarett och tände den. Hon stod med cigaretten mellan två tjocka fingrar och glodde på honom medan hon tycktes överlägga med sig själv.

– Du ska inte teckna sådant skit. Inte blod och konstigheter. Socialen kan faktiskt ta dig ifrån oss om de tror att du mår dåligt eller intresserar dig för konstiga saker. Du vill väl inte hamna på barnhem, va?

Martin skakade ivrigt på huvudet.

– Du vet, någon kärring från socialen kan plötsligt dyka upp och överraska oss. Det har hänt en gång förut och det höll på att sluta illa. Men det minns inte du för du var inte gammal då. Så börja rita hus och bilar och glada människor, annars kan det gå illa. Förstår du vad jag säger?

Han nickade.

Mormor ropade på Mamma, som kom in med papiljotter i håret och sminkad så att Martin knappt kände igen henne. Hennes ögon var intensivt blå.

Mormor visade henne teckningarna och Mamma studerade dem och försökte se ogillande ut. Martin såg tydligt att hennes tankar på var på annat håll, att detta inte kändes viktigt.

Martin lät blicken falla i golvet.

Mormor påpekade att han målat av apan och att de borde visa bilderna för den gode Simon. För att göra honom medveten om vad han ställt till med.

– Jag visste att det skulle bli värre, sa Mormor i en nöjd ton.

– Lägg av, sa Mamma och lämnade sovrummet.

– Jag ska visa honom, vad du än säger, sa Mormor och gick ut i köket.

Martin såg ner på sina pennor. Mormor hade råkat trampa sönder en av dem. Det var hans favoritpenna: Den röda.

Mormor och Mamma hade satt sig vid köksbordet för att invänta Simon. Han var alltid punktlig. Och Mormor hade tagit en bunt av Martins teckningar, som hon skulle visa för Simon. Mamma protesterade, men Mormor var obeveklig. Simon skulle allt få se vilka konsekvenser hans förtorkade apa lett till.

– Jag fattar inte varför du tvunget måste förstöra för mig, sa Mamma. Skrämmer du bort Simon, så...

– Börja inte böla nu, då förstör du din fina makeup, sa Mormor och Martin hörde skrapandet från tändaren och sedan hur Mormor tog ett djupt bloss på en cigarett.

– Jag ska...

Martin satt på sängkanten i rummet intill, lyssnade och funderade. Utanför fönstret var det mörkt. Han kände redan oron över släckta lampor, över skuggorna i vrår och skrymslen. Skepnaderna skulle snart vakna, men deras förmåga att skrämma honom bleknade i jämförelse med Trimethius. Han hade tänkt på hur han skulle kunna få honom att försvinna. Han skulle kunna slänga ut honom genom fönstret, men inte nu när det var kväll och mörkt. Då skulle han få liv och kanske hitta en väg in igen. Eller så skulle någon hitta honom nere på gatan och anstränga sig för att lämna tillbaka honom. Han skulle kunna lägga in honom i ugnen och bränna honom i grillen, men lampan i ugnen var sönder och kanske var Trimethius stark nog att ta sig ut om inte något ljus höll honom på plats. I mardrömmen hade han varit lika stark som en vuxen, men det behövde förstås inte betyda att det var på det viset.

Då var mikrovågsugnen bättre, resonerade Martin, för där lyste en lampa inuti när man startade den. Men det stora hindret var Mormor. Hon tillät honom inte att komma i närheten av varken ugn eller mikro, och Martin visste vilka konsekvenserna skulle bli om han inte lydde.

Martin stirrade på lådan på byrån. Locket hade han stängt efter att ha badat Trimethius i starkt solljus hela förmiddagen. Det hade inte skadat den uttorkade kroppen, den hade inte förvandlats till stoft som han hoppats. Om bara Mamma eller Mormor kunde se vad Trimethius kunde göra. Mormor skulle vara den första att slänga ut varelsen.

Martin fick en idé. Han skyndade fram till byrån, drog ut den nedersta lådan, plockade ur resten av pennorna som inte redan låg på golvet, den stora bunten oanvänt papper och en hög av Mammans trossor som tydligen förvisats ner i Martins låda efter dagens shoppingtur. Därefter tog han Trimethius låda, lade ner den i byrålådan och försökte stänga. Det gick! Den passade. Trimethius skulle inte kunna lyfta på locket för botten på byrålådan ovanför skulle hålla det nere; Trimethius skulle inte kunna ta sig ut utan att föra ett farligt oväsen och då skulle han väcka Mormor.

Martin kände en djup lättnad. Trimethius var ur vägen och ändå hade han inte skadat honom, inte rört honom. Han skulle slippa att få stryk.

Porttelefonens gälla signal ljöd. Simon hade anlänt.

Simon hade köpt med sig en smörgåstårta och satt tillsammans med Mamma och Mormor vid köksbordet och åt. Mamma hade tvingat ut Martin från rummet och han hade hälsat på Simon och sedan snabbt dragit sig undan. Simon hade sett forskande på honom, men sedan bara anlagt sin vänliga och leende mask och inte låtsats om Martins tydliga ovilja att träffa honom. Mormor hade sett Martins reaktion, klappat honom uppmuntrande på kinden och gett honom en gaffel och en bit av smörgåstårten på en tallrik och sa att han fick äta på rummet om han ville. Mamma hade protesterat, men Mormor lyssnade inte utan stängde dörren om Martin.

– Jag har något jag vill visa dig sedan, sa Mormor till Simon.

Martin åt snabbt upp, ställde tallriken på golvet och lyssnade sedan vid dörren.

– Se här, sa Mormor med en lugn och beräknande ton. Detta har Martin ritat.

– De är ju fantastiska, sa Simon. Han är en stor talang.

– Där ser du! sa Mamma.

– Han verkar ju störd som tecknar sådant där, sa Mormor och Martin kunde föreställa sig den sura uppsynen.

– Äsch, det gör barn i den åldern, sa Simon. Jag gjorde det själv, fast inte tiondelen så bra som Martin.

– Apan har gjort det värre. Se där, han tecknar apan som ett monster med blodet rinnande ur käften. Han har säkert haft mardrömmar om...

– Lägg av, sa Mamma. Lägg nu av!

– Jag vill bara göra Simon medveten om ansvaret när man har barn. Om han nu vill att ni ska...

– Lägg av, sa jag!

Simon skrattade till.

– Jag är medveten, tack. Jag har många yngre syskon.

– Verkligen? sa Mamma. Det har du inte sagt något om.

Mamma lät plötsligt orolig. Mormor hostade till, harklade sig och Martin hörde hur hon lade ner sina bestick och tände en cigarett.

– Vi vet ju knappt något om din bakgrund, Simon, sa Mormor. Allt jag hört om är den där antikvitetshandeln i centrum. Den som ger så mycket pengar.

– Han har en snygg bil också, sa Mamma. En svart Saab av senaste modell och med tonade rutor.

– En Saab? Ser man på.

Simon skrattade igen och Martin önskade att han aldrig fått Trimethius, att det var som vanligt och att Simon fortfarande var hans vän, för han ville sitta där vid bordet intill Simon och ta del av hans skratt och hans värme.

– Jag gissar att du är uppvuxen med gott om pengar, sa Mormor. Född med silverskeden i munnen, va?

– Inte direkt. Min far var i och för sig ett slags företagsledare, men han styrde och ställde lite väl egensinnigt och ägaren och styrelsen såg till att han förlorade sin position. Sedan den dagen ligger min far i strid med sin gamle arbetsgivare, och det är först nu, efter en lång och tröstlös kamp, som han börjat se en ljusning.

– Var det inte det jag sa? Silverskeden.

– Det var inte på det viset. Tack vare sitt arbete hade min far inte tid med mig eller mina halvsyskon. Jag har vuxit upp med en ensamstående mor. Det var ingen rik tillvaro, snarare tvärtom.

Mormor sög in ett djupt bloss och blåste sakta ut röken. Martin såg framför sig hur hon tänkte, hur hon hittat något i det Simon sagt.

– Vad är det? undrade Mamma.

– Ingenting, sa Mormor. Jag bara tänkte på att Simons far tydligen är en kvinnokarl. Halvsyskon och ensamstående mödrar, det låter inte snyggt. Han har alltså haft många kvinnor och gjort dem på smällen och sedan lämnat dem?

– Min far har aldrig lämnat någon i sticket. Han hämtade hem mig när jag var i Martins ålder och jag fick träffa mina syskon och då började det goda livet. Så far kompenserade mig mer än väl. Och jag lever mitt liv på det sätt som passar mig. Jag lever ett äkta liv. Min fattiga barndom ser jag som något som gett ett hälsosamt perspektiv på tillvaron.

– Skitsnack. Jag tror inte du vet vad innebär att sakna pengar. Och vad sa din mor när din far gav dig det goda livet, va? Fick hon del av det? Har din far ett harem med kvinnor som...?

– Sluta nu! sa Mamma. Låt Simon vara ifred.

– Jag vill bara att du och Martin ska bli lyckliga, sa Mormor i en urskuldande ton. Man måste ju få fråga. Om Simon och du tänker flytta ihop, så vill jag ju veta vad Simon går för. Och tänk på Martin, han är ju lite sur på Simon just nu. Martin behöver en ordentlig far för han vet ju inte vem som är...

– Nej, han har aldrig träffat sin far, fyllde Mamma snabbt i. Hans far var sjöman och lämnade oss redan innan Martin var född. Men Martin har inget behov av att träffa honom.

– Å, det tror jag nog, sa Simon. Känner man inte sitt ursprung saknar man en av livets viktiga pusselbitar.

– Ja, du får nog kontakta hans far, sa Mormor till Mamma. Har du kvar hans adress? Sedan började hon skratta triumferande och slutade inte förrän det övergick i en hostattack.

Martin lyssnade inte längre utan satt på golvet och tecknade. Det började bli sent och snart skulle det vara dags för honom att gå till sängs. Oron hade vaknat precis som alltid, men nu hade han i alla fall gjort något åt Trimethius.

Han ritade återigen bilden av det där huset som visat sig i hans huvud. Han såg fler och fler detaljer. Det kändes så verkligt, så tilldragande.

Dörren till rummet öppnades. Martin trodde att det var Mormor, men när han tittade upp från teckningen såg han att det var Simon. Martin tittade mot dörren, hörde skrammel från köket. Mormor stod och diskade.

– Ja, vi är ensamma, sa Simon och satte sig på huk och lade tillbaka teckningarna Mormor tagit bland de andra. Du är mycket duktig på att teckna, det ska du veta. Och det är inga konstiga motiv du väljer.

Martin slutade teckna. Han tittade på Simon, såg allvaret i de mörka ögonen.

– De grå du tecknat känner att du är rädd och de lever på det. De passar på nu när de vet att du är svag. Men låter du bara Trimethius komma till dig, så blir det annorlunda. Han är här för att väcka din sanna natur, och jag förstår att du är rädd och vill kämpa emot, men du gör dig själv en otjänst. Du hör inte hemma här, Martin. Du mår inte bra här. Du måste härifrån.

– Vad gör ni? undrade Mamma som stod i dörren.

Hennes blick vandrade mellan dem med en misstänksamhet som Martin inte sett tidigare.

– Å, jag försökte bara få Martin på gott humör igen. Han...

– Vad i helvete ligger de där för?

Mamma gick fram till högen av trosor som låg vid byråns ena ben, bland pennor och papper. Hon plockade snabbt upp dem och tryckte dem mot sitt bröst medan hon drog ut nedersta byrålådan. Hon svor till när hon såg Trimethius' låda där. Hon kilade ner trosorna i det smala utrymmet intill Trimethius men sedan lyfte hon ur lådan och ställde den på dess gamla plats ovanpå byrån.

Martin störtade upp, grep tag i lådan och försökte förmå Mamma att förstå att den skulle vara där i byrån, inte ovanpå. Det var nödvändigt att den var där, det var en fråga om liv och död.

– Nej, jag behöver platsen, sa Mamma. Vad är det med dig? Lådan ska inte ligga där, fattar du inte?

Martin såg i hennes ögon att hon ville slå honom, men Simons närvaro hindrade henne. Istället svepte hon bryskt bort hans händer från lådan.

– Vad är det som händer? undrade Mormor som också anslutit sig, med händerna glansiga av diskvatten. Vad är det med Martin?

– Äsch, han har slängt mina trosor på golvet och stoppat ner lådan han fick av Simon och tagit all plats och nu har han fått spel.

– Han är rädd för apan. Det är ju det jag säger. Ni kan väl ha den hos er? Eller den kanske stör era aktiviteter? Det finns plats ovanpå TV:n.

Mamma suckade och tog lådan under armen. Men Martin hade inte gett upp. Han pekade ner mot byrålådan. Han gjorde en gest som skulle föreställa ett lock som öppnade sig och sedan stack han in handen i nedersta byrålådan och knackade i botten på lådan ovanför. Lådan måste ligga där för att locket inte ska gå att öppna!

– Sluta dumma dig, väste Mamma ilsket.

Den ende som visste vad han försökte säga var Simon, och han gav Martin en beklagande blick. Tårarna brände i Martins ögon och det var som om Simon delade hans känslor. Men Simons ansiktsuttryck förändrades genast inför Mammans och Mormors blickar och han förvandlades tillbaka till Mammans leende pojkvän som lade armen kring hennes midja medan de tog Trimethius med sig ut ur rummet.

Martin insåg att det skulle bli ännu en natt utan sömn.

Martin låg i sin säng med lampan tänd. Mormor hade varit ovanligt snäll: Hon hade tänt i hallen när han skulle borsta tänderna och tvätta sig, hon hade pratat uppmuntrande med honom och viskat att hon trodde att Simon snart skulle sticka, precis som de andra gjort. Allt skulle återgå till det gamla vanliga. Men när han försökt krypa upp i hennes säng, för att ta skydd intill hennes kropp, så fick hon nog och grep tag i hans arm och lotsade honom över i hans egen säng. Hon lät honom dock ha lampan tänd, för det var ju Simons fel att han var så skrädd.

Martin tänkte på Trimethius, hur han låg i sin låda ovanpå TV:n. När Mamma och Simon släckte ljuset i sitt rum skulle han kunna kliva ur lådan och kila in i den mörka hallen och in i det mörka köket. Men vid rummet där Martin och Mormor låg skulle det ta stopp. Mormor hade ställt dörren på glänt, en ljusstrimma föll på köksgolvet. Visserligen svag, men allt ljus höll mörkervarelser borta.

Martin försökte sova, men trots att det var ljust gick det inte att somna. Han kände sig mer ledsen än rädd nu. Mormor hade sagt att Simon snart skulle ge sig av. Martin ville inte att Simon skulle försvinna. Bara Trimethius försvann, så skulle allt bli bra igen.

Från den andra sängen hördes Mormors vibrerande snarkningar. Hon sov djupt, som vanligt.

Plötsligt slocknade ljuset. Martin satte sig upp i sängen. Det var alldeles tyst. Även surret från kylskåpet hade tystnat.

Strömavbrott?

Skepnaderna rusade till, ställde sig och stirrade på honom från väggarna. De såg oroliga ut, vaggade fram och tillbaka och pekade på honom, pekade på dörren till köket.

Martin skulle precis hoppa ur sängen för att krypa ner hos Mormor då ett snabbt tassande hördes intill honom. Något klättrade upp i sängen, for fram snabbt som en katt. Martin tog kudden och höll den framför sig som skydd. Han såg den lilla skepnaden, hur de svarta ögonen glimmade av fukt, hur gapet öppnades. Martin kände hur varelsens kropp slog emot kudden, hur dess klor försökte få grepp för att klättra upp mot Martins hals, och då släppte hans förlamning. Med en kraft och snabbhet som kom ur skrällen tryckte Martin ner Trimethius i sängen med kuddens hjälp. Varelsen kämpade och fräste och tjattrade, men Martin tryckte ner den och lade sin kroppstyngd bakom. Sedan höll han varelsen nere med ena handen och slet till sig täcket och snodde

det runt kudden och försökte göra det till en säck. Men Trimethius klor började skära igenom tyget.

Martin vräkte då in täcket och kudden med Trimethius sprattlande kropp i väggen och rusade iväg ut ur rummet, sprang genom det mörka köket och in i hallen. Han hörde Trimethius snabba framfart, hur klorna skrapade i linoleummattan alldeles bakom honom. Martin nådde ytterdörren, drog i handtaget, fumlade med låset. Trimethius var ikapp, satte klorna i hans högra vadmuskel och försökte klättra upp för hans ben.

Martin lyckades öppna och det vita, kalla ljuset från trapphusets lysrör föll in i hallen, och Martin klev ut i det, med Trimethius hängande från benet.

Trimethius förlorade genast allt liv, men hängde kvar eftersom klorna fastnat i pyjamasens tyg. Martin sparkade med benet, så att den förtorkade kroppen for iväg och dunsade in i väggen innan den landade på golvet.

Martins skräck började övergå i ilska. Han ville att det skulle ta slut, Trimethius skulle oskadliggöras. Han var beredd att ta stryk från Mormor, det spelade ingen roll längre. Och han visste hur han skulle bära sig åt. Det stod alldeles klart för honom nu, som om det vita ljuset från lysrören trängt in i hans skalle och fått hans tankar att klarna.

Han lyfte upp Trimethius från golvet. Den lilla kroppen vägde inte mer än en limpa vitt bröd, ändå hade den känts tung och massiv när den angripit honom. Med Trimethius i höger hand öppnade han luckan till sopnedkastet med vänstern. I sopnedkastet var det förvisso mörkt, men varje gång någon öppnade en lucka sköt ljuset in. Sopnedkastets mörka, stinkande svalg skulle bli ett utmärkt fängelse. Och under dagens lopp skulle tunga soppåsar mosa den lilla kroppen till oigenkännelighet.

Martin ställde sig på tå, stack in Trimethius i sopnedkastets runda öppning och skulle just släppa taget då han kände den lilla kroppen spritta till. I sin iver hade han fört in honom för långt, in i skuggan.

Trimethius fräste och slog klorna i hans hand. Smärtan fick Martin att tappa andan. Martin försökte skaka loss honom, men det var som om klorna var försedda med hulingar. Svarta glimmande ögon som var vidöppna av panik glodde på honom från sopnedkastets dunkel.

Något grep tag i hans nacke, slet bort honom från sopnedkastet. Trimethius satt kvar i hans hand, med klorna djupt nere i köttet mellan tummen och pekfingeret. Martin föll omkull och mötte Mormors vilda blick.

– Vad fan gör du? väste hon och lät det brinnande stearinljuset byta hand innan hon gav honom en hård örfil. Hon böjde sig ner, slet till sig Trimethius så att klorna lossnade från Martins hand. Han grimaserade av smärtan, tittade med tårade ögon på sin hand. Där var tre djupa sår och de började blöda nu.

– Är du från vettet? Hur många gånger ska jag behöva säga att den är värd pengar? Du får inte...

Martins försökte resa sig för att sträcka sig efter Trimethius, men då klämde Mormor fast Trimethius under sin tjocka överarm för att få ena handen fri och höjde den för ännu ett slag.

Martin blundade hårt, tårarna pressades ut och rann nerför hans kinder.

Men slaget kom aldrig. Han hörde istället hur Mormor flämtade av förvåning.

Han öppnade försiktigt ögonen. Simon, klädd i sin svarta t-tröja och kalsonger, hade gripit tag i hennes handled. Hans ögon var låsta i hennes och med ett främmande tonläge sa han:

– Våga inte slå honom igen.

Mormors häpnad var nästan komisk. Sedan återfick hon modet, drog till sig handen och gned sin handled.

– Han var ju på väg att slänga apan. Skulle du gillat det, va? Nej, trodde väl det.

Simon gick fram till Martin och hjälpte honom upp på fötter. Ilskan var borta ur Simons ögon. Istället fanns där något som liknade sorg. Han såg in i Martins ögon, skakade sakta på huvudet.

– De begriper inte, viskade han. Du hör inte hemma här. Sluta kämpa emot. Får jag se på dina händer? Klöste han dig?

Martins blick vandrade mellan Simon och Mormor. Mormor stod i dörröppningen med det brinnande stearinljuset och höll Trimethius mot sin stora byst som om varelsen var ett barn som skulle tvingas till amning. Hon såg uppfordrande på Martin. Hennes ansikte var rött av irritation.

– Kom hit, sa hon. Följ med mig in igen så glömmet vi det här.

Men Martin tvekade och Mormor såg det genast och blev mörk i synen. Simon hade skyddat honom från Mormors slag, han hade inte blivit arg för att han försökt göra sig av med Trimethius. Och det var som om Mormors mörka, anklagande blick fick honom att känna samhörigheten med Simon riktigt tydlig.

Mormor fnös till, gick muttrande fram till proppskåpet i hallen, öppnade luckan och höll upp stearinljuset så att hon kunde se. Sedan muttrade hon något, tryckte på en knapp, varpå ljuset återvände.

– Det var jag, viskade Simon till Martin. Jag stängde av huvudströmbrytaren, men det var visst inte tillräckligt. Du är speciell, Martin. Stark och vaksam. Jag är imponerad.

Mormor blängde på dem en sista gång innan hon återvände till sovrummet. Och hon var nog med att släcka ljuset efter sig.

Simon satte sig på huk, bad återigen att få se på Martins hand. De tre såren droppade blod. Martin sträckte motvilligt fram den. Simon förde hans hand till munnen och lät sin salivrika tunga glida över såren. Äcklad försökte Martin dra till sig handen igen, men Simon höll den i ett hårt grepp och Martin tyckte sig se ett sken från Simons ögon, som från en ficklampa precis innan batterierna tar slut.

Därefter släppte Simon taget och ställde sig upp. Såren sved och kliade, men Martin kunde till sin förvåning se att de sakta slöt sig, som små, groteska munnar, för att slutligen försvinna. Han stirrade häpet på sin hand.

– Nu räcker det, Martin, sa Simon allvarligt. Hör du det? Någon väntar på dig. Någon som behöver dig och älskar dig. Den här natten blir den sista du tillbringar här. Annars går du under. Och Trimethius vill dig inget illa. Nu försökte du ju döda honom, så han blev rädd och försvarade sig. Du behöver inte försvara dig, Martin. Du måste låta Trimethius ge dig din sanna natur. Det är så det fungerar.

Smärtan i Martins hand hade försvunnit tillsammans med såren, men han kände fortfarande Mormors fingrar pulserande över vänster kind. Simon hade skyddat honom. Simon betedde sig fortfarande som om han var en vän, så olik Mamma och Mormor. Och kanske var Trimethius inte farlig.

Simon lade handen på Martins axel, ledde in honom i hallen och stängde ytterdörren. Det blev alldeles mörkt. Mormor hade släckt även inne i rummet där de sov. Martin stelnade till. Skepnaderna skulle rusa till, de skulle klä väggarna med sina fasansfulla... Men nej, mörkret var tomt. Han såg några rörelser, som om en skepnad som rusade förbi, men inget hotfullt.

Han gav Simon en frågande blick.

Simon viskade:

– Gå in och lägg dig igen. Låt Trimethius fullgöra sin uppgift. Sedan ska jag förklara allt för dig. Tiden börjar bli knapp. Snart är det ljust.

Simon följde honom till dörren, som Mormor demonstrativt stängt. Han öppnade den åt Martin, lät honom stiga in.

Sedan stängde han om honom.

Martin skyndade sig upp i sängen. Han kunde inte låta bli att undra över var Trimethius befann sig, var Mormor lagt varelsen. En svag doft av röken från det slocknade stearinljuset låg över rummet. Mormor var vaken, det hörde han på hennes andning, och plötsligt sa hon:

– Det ska jag aldrig glömma, Martin. Att du inte lydde mig. Du får aldrig ligga hos mig igen, hur mycket hemskt du än drömmer. Bara så du vet.

Martin kände sig märkligt oberörd av det hon sa. Hotet skulle tidigare ha gjort honom förtvivlad.

Han låg där i mörkret och försökte att inte vara rädd. Men snart började skepnaderna tona fram igen. Det var som om mörkret dolde en oändlig värld, där skepnaderna levde sina liv, där väggarna i huset var som glasfönster där de kunde stirra in på Martin och de andra. Under lång tid nu hade de plågat honom i mörkret, och för första gången kände han inte den djupa rädslan som han känt tidigare.

Mormor började snarka.

Martin hörde rörelser över golvet, som om Trimethius den här gången snarare smög än sprang. Han kände hur varelsen klättrade upp för sidan av sängen, hur klorna grävde sig in i madrass och täcke för att få fäste. Martins rädsla vaknade igen och han sträckte ut handen mot lampans kontakt, men den här gången var Trimethius beredd. Varelsen tog sats från madrassen och hoppade och landade på Martins bröst, grep tag i hans nyckelben och det lilla huvudet, med strävt hårig yta som en tennisboll, tryckte sig in mot hans hals och nålvassa tänder sjönk ner i hans kött. Martin försökte dra bort honom, men Trimethius klor satt djupt. Martin slöt ögonen, började slappna av. Om Simon lurat honom, om Trimethius var i färd med att döda honom, så var det inget han kunde göra längre.

Trimethius käkar och klor släppte taget, sedan backade varelsen undan och satte sig på sängen framför Martin och såg på honom med de svarta, fuktiga ögonen. Det lilla huvudet lade sig vänligt lite på sned, som för att se så att allt var bra.

Martin kände inget från halsen längre, det var som om han aldrig blivit biten. Men inuti började något hända. Hans rädsla var borta. Han kunde se saker tydligt som i dagsljus, och när han vände blicken mot väggarna och skepnaderna, lade han märke till hur de stelnade, hur deras skrämmande miner och blickar blev ödmjuka och undfallande. De till och med bugade sig, som inför en kunglighet, varpå de drog sig undan, in i den värld där de levde sina halvliv. Och han såg för första gången Trimethius i sin levande form. Trimethius verkade mer mänsklig nu än tidigare, hans kropp pulserade av energi och blod och ögonen var intelligent. Trimethius nickade sakta och ett leende blottade alla de sylvassa tänderna. Sedan kilade han ner från sängen och rusade ut i köket och försvann.

Mormor snarkade som aldrig förr. Martin såg hennes stora kropp röra sig i takt med de djupa andetag, kände hennes lukt och upplevde den som skarp och fränstötande. Hon innebar ingen trygghet längre. Hon snarare skrämde honom, precis som skepnaderna en gång gjort.

Martin klev ur sängen. Mörkret kändes som kroppsvarmt, ljuvligt vatten. Han förstod inte hur han kunnat känna sådan skräck för frånvaron av ljus. All oro han plågats av, den var borta nu.

Plötsligt stod Simon i dörröppningen. Han var fullt påklädd, hade till och med skorna på sig, och han log mot honom, vinkade honom till sig. Martin gick honom till mötes och Simon nickade mot köksbordet. Martin satte sig på stolen. En doft gav sig till känna. Martin kunde känna den i den luft som strömmade genom lägenheten. Den söta, tilltalande doften av blod. Han undrade varifrån den kom. Han snusade i luften, fann att Simon också omgavs av doften.

Först nu upptäckte han att Simon höll en kniv i högerhanden. Dess blad doftade starkt av blod och Martin såg att det dröp av den livgivande kroppsvätskan. Simon slickade knivbladet, så att dess blänkande stål blev synligt.

– Du är inte rädd längre? viskade Simon.

Martin skakade på huvudet. Förbryllad, men inte rädd.

– Vänta här. Jag ska ordna en sak till innan vi kan pratas vid. Jag förstår att det är mycket du undrar över.

Simon reste sig upp. Han utstrålade en djup trötthet. Till Martins förvåning gick Simon in i rummet där Mormor sov. Simon rörde sig alldeles ljudlöst. Sedan hördes en rad dova dunsar, som klippte av Mormors snarkande. Ett utdraget rosslande följde. Sedan blev det alldeles tyst. Doften av blod ökade i styrka.

Det vilade något bekant över blodsdofthen som omgav honom, något som fick tårar att stiga upp i hans ögon. Han tittade ner på sina händer och lät tårarna falla. Ett gnyende ljud kom ur hans strupe och överraskade honom i sorgen. Ljud!

Simon kom ut ur rummet, stack kniven i en svart läderslida och stoppade den i innerfickan. Han gav Martin en sorgsen blick, torkade läpparna med handryggen och slickade sedan av handen innan han satte sig ner. Han tog Martins händer i sina.

– Jag är ledsen, lillebror, sa han. Jag förstår din sorg, men det är så här det går till. Far har varit tvungen att ordna det så.

Martin hörde vad Simon sa, hörde honom säga "lillebror" och "far". Men det gick inte att sluta gråta. Han hörde sin sorg för första gången i sitt liv.

– Jag minns hur det känns att förlora sin fodervärd. Men det är också allt de är. Du fick fodervärdar som tillhör de sämsta och ändå sörjer du. Det är för att du inte vet bättre. Du vet inte vad kärlek och omtanke är, men du kommer att få uppleva det nu. Vänta bara. Snart är dina fodervärdar ett blekt minne, en mardröm som tiden sakta nöter bort. Min fodervärd var en kärleksfull människa. Det höll på att krossa mig när far skickade sändebudet för att hämta mig. Min sorg blev långvarig, det kommer du att slippa.

Medlidandet i Simons röst var tröstande och Martins tårar slutade rinna.

– Såja, lillebror. Så ska det se ut. Du behöver inte hysa något agg gentemot far. Han är tvungen att göra såhär, välja fodervärdar som är i samhällets utkanter. Inga stora utredningar sätts in när dessa människor försvinner. Så är människans samhälle idag. De knappa resurserna gynnar fars arbete. Det är något du kommer att förstå när du blir äldre.

Trimethius dök upp på tröskeln till köket. Martin såg att han förändrats. Han var tre gånger så stor som tidigare och hans stora käkar tuggade och malde något som tydligt fyllde honom med vällust.

Simon sa något på ett märkligt språk och Trimethius nickade. Simon pekade in mot rummet där Mormor låg. Trimethius ögon glimmade girigt och med snabba steg var han framme vid dörren och öppnade den med sina kloförsedda händer och försvann

in. Martin hann se hur Trimethius böjde sig över Mormors kropp, som nu låg på golvet. Sedan stängde Simon dörren.

– Trimethius slukar alla spår och slickar till och med golvet, förklarade Simon. Det blir ingenting kvar, inga spår av några kroppar, inga tecken på våld. Själv har jag tömt dem på blod. Du har känt lukten, eller hur?

Martin nickade.

– Behaglig, va?

Martin nickade igen.

– Det är inte vår huvudföda. Att hämta hem en bror eller syster innebär alltid speciella omständigheter. Det handlar om överlevnad. Det gör det alltid. Av samma anledning har far låtit dig växa upp såhär. Inte av illvilja, utan av nödvändighet. Varken han eller vi andra kan ta hand om småbarn. Vi måste ständigt vara beredda på att bekämpa hans före detta arbetsgivares hantlangare och budbärare. Men nu är du gammal nog att möta din riktiga familj, att lära känna dig själv. Trimethius saliv har väckt din sanna natur. Även det är ett av fars knep för att dölja oss för världen under åren då vi är svaga och utsatta.

Simon log brett och knackade demonstrativt på sin högra och sedan sin vänstra hörntand.

– Nerslipade, sa han. Annars skulle de varit exakt som dina. Men de växer snart ut igen. Det är svårare att arbeta utan dem, ska jag säga.

Från rummet intill rapade Trimethius ljudligt.

Martin satt intill Trimethius i Saabens baksäte medan Simon körde. Trimethius var lika stor som en vuxen nu, och hans svarta, glänsande ögon glodde på en rad prostituerade kvinnor som stod på huvudgatans trottoar. Två skimrande strängar saliv rann ur hans mungipor.

– Du får ursäkta honom, sa Simon när han fångat Martins blick i backspeglin. Han har en svår sexfixering, vilket är tragiskt med tanke på att han saknar könsdelar. Enligt vad far berättat tillhörde vår vän här prästerskapet någon gång på sextonhundratalet. Men ingen särskilt bra präst, han var illojal mot båda lägren. Far stöpte därför om honom till en medhjälpare och gjorde något med hans saliv så att den blev nyckeln till vår natur men dödlig för människor. Saliven väcker mycket inom dig, det har du säkert redan märkt. Innan dagsljuset väller in över oss kommer du garanterat att ha yttrat dina första ord. Så har det varit för oss alla.

Martin sneglade misstänksamt på Trimethius, undrade över om det var hämndlystnad han sett i de svarta ögonen. Trimethius var ju stor nu och mer hotfull än någonsin.

– Nej, du behöver inte oro dig för honom, sa Simon. Hans förmåga att förlåta är nog det enda han har kvar av sin gamla prästnatur. Att du försökte döda honom och nästan lyckades har nog snarare imponerat på honom.

Martin besvarade Simons leende och gäspade sedan. All spänning hade flytt hans kropp och sinne. Han somnade.

Martin vaknade av att bilen stannade. Han kikade ut genom sidorutorna. Ett rött gryningsljus hade börjat sprida sig över trädstammarna i det lantliga landskapet, och ljuset föll på ett bekant tvåvåningshus med höga fönster, en bred stentrappa, där två hundar i svart sten vakade vid dess fot.

Trimethius rusade ur bilen, hukade sig i ljuset som inför ett skyfall, tog trappan i två stora steg, men stannade upp och öppnade dörren med vördsam försiktighet.

Simon tog fram ett par solglasögon ur handskfacket och satte dem på sig innan han öppnade bildörren åt Martin. Ljuset fick Martins ögon att värka. Han kisade. Och till sin förvåning kände han oron vakna i ljuset, oron som tidigare hört hemma i mörkret.

– Undvik ljuset så mycket du kan, sa Simon. Det skadar dig inte, men det är obehagligt, framkallar ångest.

Simon ledde honom in i huset. Det doftade rent och hemtrevligt. En spiraltrappa av trä slingrade sig upp mot ovanvåningen. Mellan trappräckets stolpar såg han pojkar och flickor sitta på trappstegen, de betraktade honom med vänlig nyfikenhet. En del var äldre än han, en del i hans egen ålder. Deras leenden var varma. Och Martin mindes de få gånger Mormor tagit honom till en lekplats, mindes de andra barnens hån och illvilja och att Mormor aldrig mer ville ta honom dit, för de gav sig på honom så fort de fick möjlighet. De här barnen utstrålade något som var en överväldigande motsats. Och i deras leenden glimmade vassa hörntänder, hälsosamt vita.

Simon ledde honom vid handen genom en hall, fylld med tavlor och prydnadsföremål. Han stannade vid en stor dörr, knackade och öppnade.

De klev in i en sal med ett långbord av mörkt trä i mitten och mjukt utformade läderfåtöljer i halvcirkel framför en öppen spis. Stora, tunga draperier höll gryningsljuset ute. Simon lade handen på hans axel, följde honom fram till bortre änden av bordet, där en stor gestalt satt hukad över en uppfälld bok.

– Far läser ofta sin före detta arbetsgivares verksamhetsberättelse, viskade Simon i Martins öra. Du har säkert hört talas om den. Den kallas "Bibeln".

Sedan sa han:

– Ursäkta mig, far. Martin är här.

Gestalten lyfte blicken från Bibeln och reste sig upp. Han var över två meter lång, hans panna hade vackra horn och ögonen var gula med samma pupiller som en katts. Den gula blicken borrade sig fast i Martin, som tog ett steg bakåt i förskräckelse. Men fars leende var fyllt av värme och ögonen blev också vackra och inbjudande. Och med ett ljud som av en tältduk som fladdrar i vinden fällde far ut sina stora, läderartade vingar.

– Min son, sa han med en kraftfull röst och sträckte ut sina armar. Välkommen hem, vi har saknat dig. Vi har alla saknat dig.

Simon drog sig sakta tillbaka.

Och Martin lät sig omfamnas av de starka armarna, han badade i mörkret från de stora vingarna och lyssnade till de rogivande slagen av ett stort och kraftfullt hjärta. Och någonstans inuti hans strupe, en vibration, en kittling och hans första ord lämnade hans läppar:

– Hem, sa han och återgäldade omfamningen, hårt och innerligt.